

WYMAGANIA EDUKACYJNE GEOGRAFIA kl. 5

Wymagania na poszczególne oceny				
na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną /oprócz spełnienia wymagań na ocenę dopuszczającą /	na ocenę dobrą /oprócz spełnienia wymagań na ocenę dostateczną	na ocenę bardzo dobrą /oprócz spełnienia wymagań na ocenę dostateczną/	na ocenę celującą /oprócz spełnienia wymagań na ocenę bardzo dobrą/
2	3	4	5	6
DZIAŁ 1. GEOGRAFIA JAKO NAUKA				
Uczeń: • wyjaśnia, czym zajmuje się geografia; • wymienia główne kierunki świata; • wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południki 0° i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe; • pokazuje i nazywa kontynenty i oceany na globusie i mapie świata.	Uczeń: • wymienia źródła wiedzy geograficznej; • określa położenie kontynentów i oceanów na półkulach Ziemi; • wskazuje kontynenty i oceany na trasach wypraw K. Kolumba, V. da Gamy i F. Magellana; • wymienia główne i pośrednie kierunki świata w języku polskim i skróty w języku angielskim; • omawia przyczyny i znaczenie wielkich odkryć geograficznych.	Uczeń: • znajduje korelację pomiędzy geografią a innymi dziedzinami wiedzy • podaje cechy południków i równoleżników; • stosuje główne i pośrednie kierunki świata do opisu położenia względem innych obiektów	Uczeń: • podaje wartości charakterystycznych równoleżników (równik, zwrotniki, koła podbiegunowe); • stosuje główne i pośrednie kierunki świata do opisu położenia wybranych punktów względem innych obiektów; • porównuje siatkę geograficzną i siatkę kartograficzną; • omawia skutki wielkich odkryć geograficznych.	Uczeń: • korzysta z różnych źródeł geograficznych w celu uzyskania informacji; • omawia przebieg wypraw wybranych podróżników.
DZIAŁ 2. Mapa				
Uczeń: • wyjaśnia, czym jest mapa i wymienia jej elementy; • rozróżnia rodzaje map; • wymienia różnice między mapą papierową a mapą cyfrową; • odczytuje skalę mapy; • wyjaśnia pojęcia <i>wysokość bezwzględna</i> i <i>wysokość względna</i>, <i>poziomice</i>; • odczytuje wysokości bezwzględne z mapy; • tłumaczy pojęcie <i>krajobraz</i> i wyróżnia jego rodzaje; • wylicza pasy krajobrazowe Polski.	Uczeń: • odczytuje informacje z legendy mapy; • stosuje skalę mapy do ustalenia odległości na mapie; • posługuje się rysunkiem poziomicowym; • wyjaśnia znaczenie barw stosowanych na mapach ogólnogeograficznych; • podaje przykłady i wyszukuje w atlasie różne przykłady map tematycznych; • tłumaczy, jak wykorzystywać różne rodzaje map; • rozpoznaje na mapie wypukłe i wklęsłe formy terenu; • korzysta z mapy ogólnogeograficznej i krajobrazowej	Uczeń: • oblicza wysokość względną, korzystając z poziomicy na mapie; • wyszukuje i przedstawia informacje na temat form ochrony przyrody w Polsce; • oblicza odległości w linii prostej na mapie za pomocą skali; • odnajduje w terenie elementy krajobrazu widoczne na mapie; • rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu.	Uczeń: • proponuje trasę wycieczki z uwzględnieniem informacji zawartych na mapie; • omawia formy ochrony przyrody w Polsce; • potrafi zorientować mapę w terenie; • posługuje się planem miasta i mapą turystyczną; • charakteryzuje zróżnicowanie krajobrazowe Polski; • wyjaśnia, dlaczego należy chronić przyrodę.	Uczeń: • dokonuje obserwacji i pomiarów w najbliższej okolicy szkoły; • omawia różne formy ochrony przyrody w Polsce, w tym parki narodowe, i wskazuje je na mapie.

DZIAŁ 3. Krajobrazy Polski				
Uczeń: - wskazuje na mapie krainy geograficzne w Polsce (Pobrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie, Nizina Mazowiecka, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Wyżyna Lubelska, Wyżyna Śląska, Tatry); - rozpoznaje na filmach i ilustracjach krajobrazy w Polsce; - wyjaśnia różnice między krajobrazem naturalnym a krajobrazem antropogenicznym; - charakteryzuje krajobraz wielkomiejski.	Uczeń: - wymienia gatunki roślin i zwierząt występujące w danym krajobrazie; - wskazuje na mapie obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w Polsce; - charakteryzuje warunki klimatyczne w poszczególnych pasach krajobrazowych; - omawia najważniejsze walory przyrodnicze i kulturowe Polski.	Uczeń: - omawia związek warunków przyrodniczych ze sposobem zagospodarowania terenu (na przykładach Wyżyny Lubelskiej i Wyżyny Śląskiej); - wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy pasami krajobrazowymi; - wyjaśnia znaczenie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.	Uczeń: - omawia przykłady negatywnego wpływu człowieka na środowisko; - przedstawia podstawowe zależności między elementami krajobrazów;	Uczeń: dokonuje oceny krajobrazu najbliższej okolicy pod względem jego piękna oraz ładu przestrzennego.
DZIAŁ 4. Krajobrazy świata				
Uczeń: - wskazuje na mapie strefy klimatyczne świata; - pokazuje na mapie i charakteryzuje strefy krajobrazowe na świecie.	Uczeń: - omawia strefy klimatyczne świata; - odczytuje informacje przedstawione na klimatogramach; - przedstawia główne cechy krajobrazów świata; - identyfikuje krajobrazy świata na podstawie filmów i ilustracji; - rozpoznaje na filmach i ilustracjach wybrane gatunki zwierząt i roślin występujące w różnych strefach krajobrazowych.	Uczeń: - omawia podobieństwa i różnice między strefami krajobrazowymi na świecie; - opisuje zależności między życiem mieszkańców a warunkami przyrodniczymi występującymi w różnych strefach krajobrazowych.	Uczeń: - porównuje klimatogramy typowe dla różnych stref krajobrazowych; - wykazuje zależności między klimatem a strefą krajobrazową.	Uczeń: - identyfikuje zależności między składnikami poznawanych krajobrazów a warunkami życia człowieka. - wykazuje związek między położeniem wybranych krajobrazów na kuli ziemskiej, warunkami klimatycznymi i głównymi cechami krajobrazów

Ocena ŚRODROCZNA - wymagania dział 1 -3